

دوره پرتنش در روابط آمریکا و روسیه

سرویس روسیه/آران نیوز
 نویسنده: لیونل بیهنر ترجمه: مهدی متین جاوید / روزنامه هم میهناران نیوز/ سرویس یادداشت/ روسیه: بوش، رئیس‌جمهور آمریکا این هفته در پراگ واژه «آزادی» را حدود چهل بار در سخنرانی خود به کار برد. این واژه خطاب به حاکمانی در سرتاسر دنیا از جمله و خطاب به حاکم روسیه ولادیمیر پوتین بود. در طول دوره هفت ساله، روابط دو رهبر از حالت گرم و دوستانه به صورت سرد و غیردوستانه درآمده است. این امر عمدتاً به خاطر مشاجرات بر سر امنیت منطقه‌ای و بازگشت دموکراسی روسیه به عقب می‌تواند باشد. بوش کاملاً واقف است که «آزادی» در روسیه امروز، از مسیر خود منحرف شده است. از این رو وقتی روز هفتم ژوئن پوتین پیشنهاد مشارکت با آمریکا در مورد استقرار سپر دفاع موشکی در جمهوری آذربایجان را مطرح ساخت، این امر تا حدودی شوکه‌کننده بود. حتی اگر پرزیدنت بوش این پیشنهاد را بپذیرد، روابط دو کشور احتمالاً پرتنش باقی خواهد ماند. پیش‌بینی می‌شود که روابط دو کشور تقریباً متشنج‌تر شود و در همان حال روسیه به حکومتی خودکامه تبدیل شده و از نرم‌های دموکراتیک فاصله بگیرد. از سوی دیگر استفاده روسیه از انرژی به عنوان یک ابزار سیاست خارجی برای تهدید همسایگانی نظیر اوکراین، بلاروس و گرجستان زنگ خطر را برای کشورهای اروپای غربی که وابسته به گاز طبیعی روسیه هستند به صدا درآورده است. قتل‌های سرپوشیده جمعی از مخالفان کرملین از جمله روزنامه‌نگار جنجالی آنا پولیتفسکایا و مامور سابق ک.گ.ب الکساندر لیتویننکو روابط مسکو با چندین کشور اروپایی به‌خصوص انگلستان را تا حدود زیادی تیره ساخته است. طرح استقرار سیستم رادار دفاع موشکی در کشورهای که در گذشته عضو پیمان ورشو بودند (نظیر لهستان و جمهوری چک) موجب شد پوتین با ژست جنگ سرد شروع به انتقاد شدید کند. تمام شکایات پوتین بی‌اساس نیستند. او اظهار داشت که اقدامات یک‌جانبه روسیه در جهت بیرون کشیدن تسلیحات خود از اروپای شرقی و کاهش قوای منطقه‌ای تنها سازمان پیمان آتلانتیک شمالی را برانگیخت تا حضورش را در آن مناطق تقویت کند. پوتین در حالی که دیدگاه روسیه را انعکاس می‌داد، این امر که سپر دفاعی، هدفش ایران است را رد کرد؛ کشوری که توانایی یا علاقه‌اش برای هدف قرار دادن اروپا در حالت تردید قرار دارد. او به خبرنگاران گفت: «به ما گفته شده که این سیستم دفاع موشکی در آنجا برای دفاع از خطری که وجود ندارد، استقرار یافته است.» او قول یک رقابت تسلیحاتی هسته‌ای جدید در صورتی که طرح‌های سپر موشکی پیش برود را دارد. کریسچن راینس مانیور تنش‌های اخیر را این‌طور تبیین می‌کند که سیاست روسیه، بزرگ جلوه دادن دشمنان داخلی و خارجی به منظور مشروعیت بخشیدن به حکومت (همانند دوره شوروی) است. استقنان سستانویچ معتقد است که این جدل‌های قبل از اجلاس سران فقط شیوه‌ای برای بیان شکایات و فرونشاندن تنش‌ها قبل از اینکه پرزیدنت بوش و پرزیدنت پوتین با هم دیدار کنند، بود. سستانویچ در نشست اخیر شورای روابط خارجی آمریکا اظهار داشت: «در حالی که لفاظی سفت و سختی در آستانه نشست‌های جی 8 وجود داشت، این مساله مراعات جانب ادب را برای رهبران هنگام دیدار تسهیل می‌کرد.» از این رو نباید تصور کرد که چشم‌انداز روابط روسیه و آمریکا کاملاً تاریک شده است. دو طرف موافقت کردند که کنترل‌های هسته‌ای را در 350 نقطه مرزی روسیه افزایش دهند و شاید توافق بیشتری در مورد ایران کرده باشند، زیرا واشنگتن و مسکو هیچ‌کدام خواهان یک ایران با قابلیت هسته‌ای نیستند اما به منظور اینکه پیشنهاد دفاع موشکی پوتین مورد حمایت قرار گیرد، روابط مسکو با واشنگتن باید بهبود یابد.

منبع: شورای روابط خارجی (CFR) انتهای پیام.